REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

NACIONALNI NAČRT ZA OBNOVO NARAVE

Obnova narave za odpornejšo prihodnost

Dr. Daša Majcen
DIREKTORAT ZA OKOLJE, NARAVO IN PODNEBJE

Cilji Uredbe EU o obnovi

Ukrepi za obnovo na **20 % kopenskih in morskih območjih EU do leta 2030, do leta 2050 pa za vse ekosisteme**, ki jih je treba obnoviti

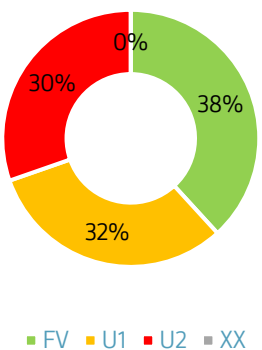
- fokus na Natura 2000 območjih, kjer je potrebno do 2030 obnoviti 30 % območij v slabem stanju
- vzpostavitev biotsko raznovrstnih in odpornih ekosistemov

POSREDNO:

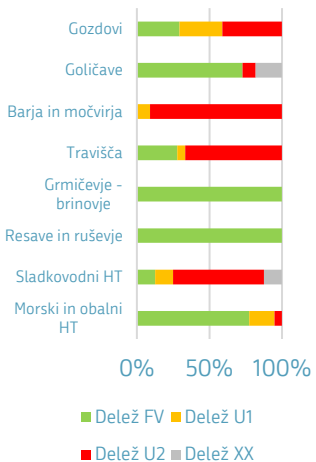
- doseganje ciljev blaženja/prilagajanja podnebnim spremembam
- nevtralnosti degradacije tal
- izboljšanje prehranske varnosti
- izpolnjevanje mednarodnih zavez

Stanje in izhodiščni okvir v Sloveniji

Stanje ocen habitatnih tipov v Sloveniji (2019-2024)

Stanje HT 2019 - 2024

- Slovenija je med najbolj naravno ohranjenimi državami EU
- 58 % države pokrivajo gozd
- Velik delež Nature 2000
- Številni ukrepi obnove že obstajajo

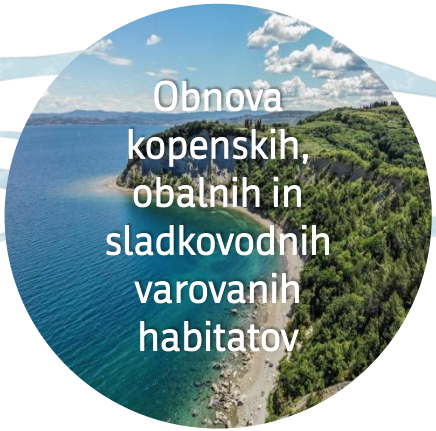
Proces pripave NNON

Enoten načrt za:

- kopenske ekosisteme,
- vode,
- morje,
- urbana območja,
- kmetijstvo,
- gozdarstvo,
- opraševalce.

Obnova narave kot celovit **medresorski projekt države in družbe**.

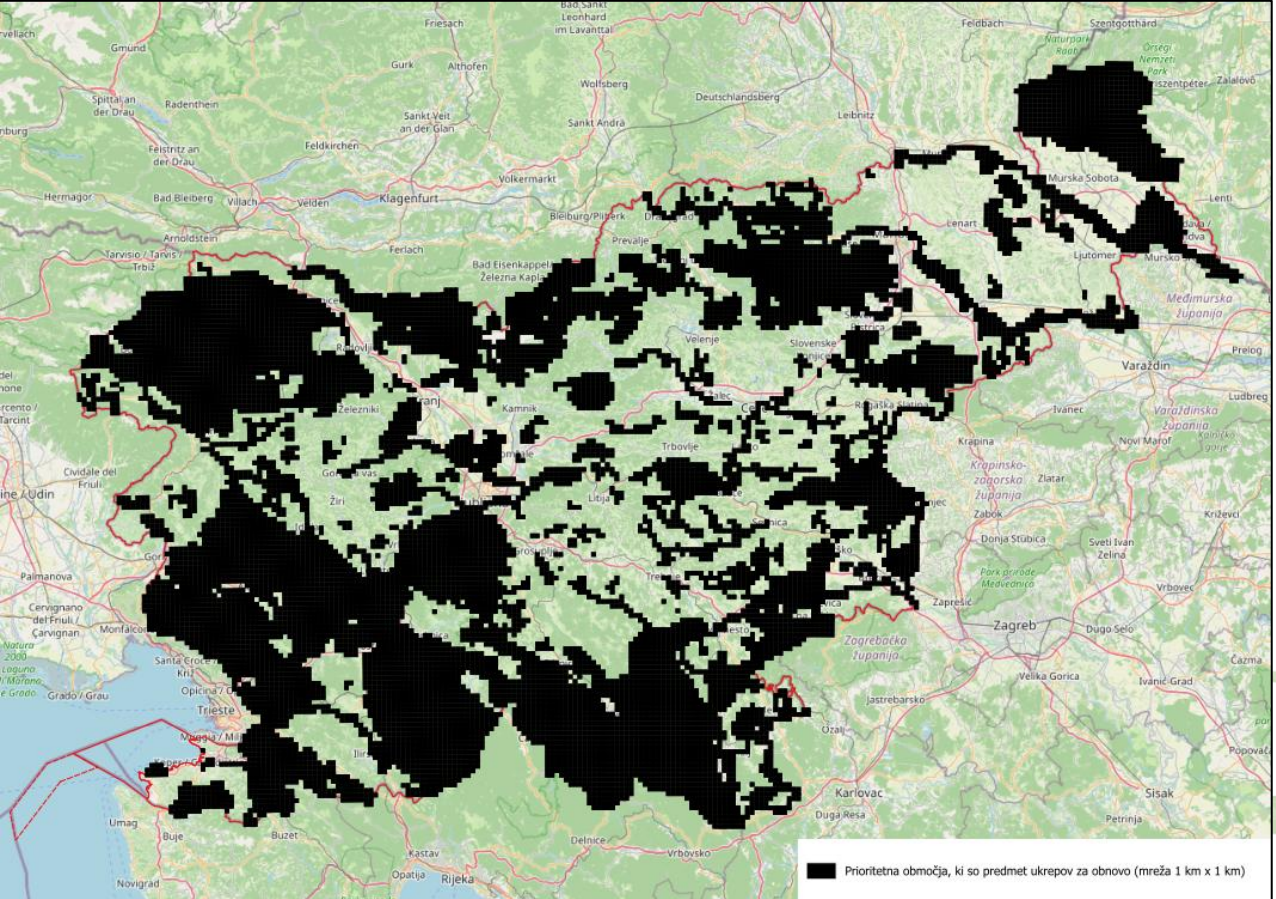

Vzpostavitev ukrepov za obnovo habitatnih tipov v slabem stanju na 30 % območij
Ukrepi za ponovno vzpostavitev HT na 30 % izgubljenih območij in
Zahteva po ne-poslabšanju - nenehno izboljševanje stanja habitatnih tipov in vrst in preprečevanje poslabšanja doseženega dobrega stanja

Osnutek NNON:

- Analiza stanja habitatnih tipov po 17. členu HD
- Analiza ciljev PUN
- Metodologija za določanje izhodiščnih in ciljnih površin za travišča pred uskladitvijo (ZRSVN in MKM) – zmanjšanje ciljnih površin
- Prenos PUN ukrepov
- Uporaba odstopanj
- 9 novih ukrepov

Prioritetna območja, ki so predmet ukrepov za obnovo (mreža 1 km x 1 km)

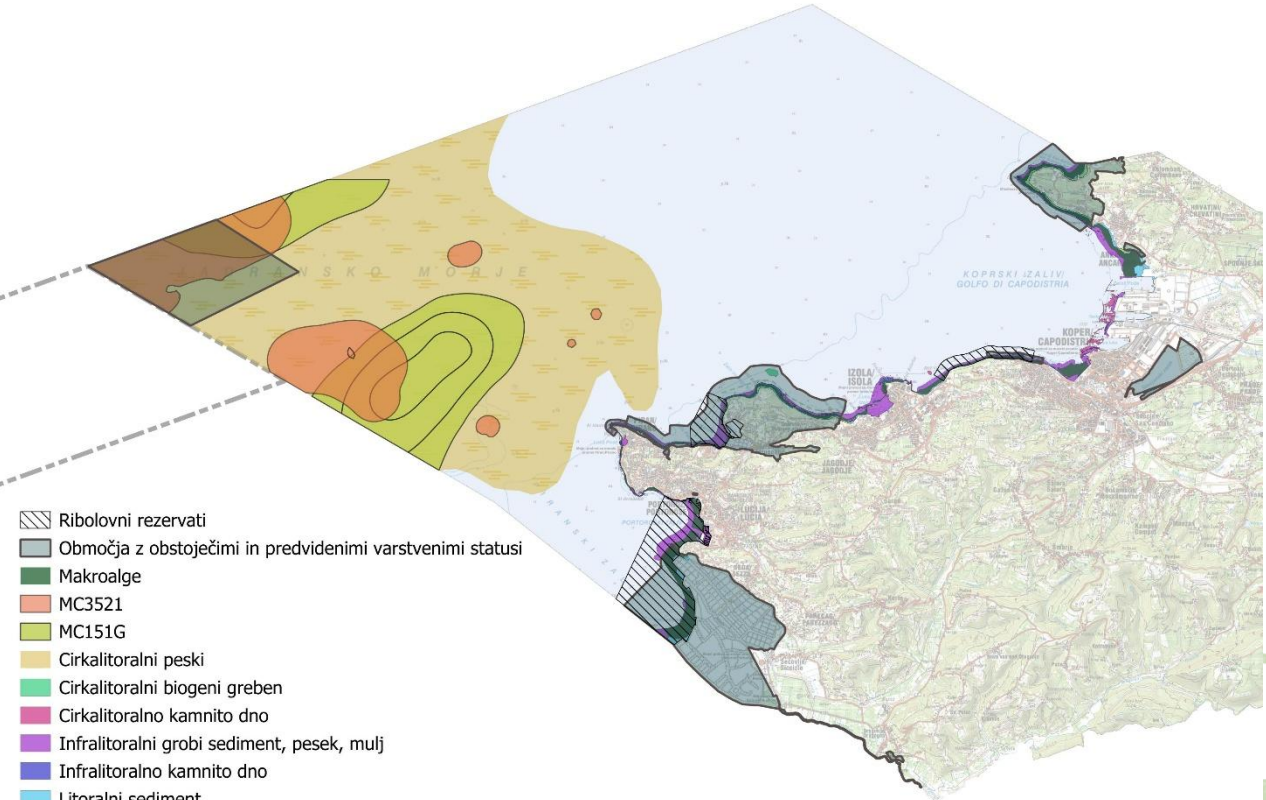

Vzpostavitev ukrepov za obnovo habitatnih tipov v slabem stanju na 30 % območij
Ukrepi za ponovno vzpostavitev HT na 30 % izgubljenih območij in dosego ugodnega referenčnega območja do leta 2030
Zahteva po ne-poslabšanju - nenehno izboljševanje stanja habitatnih tipov in vrst in preprečevanje poslabšanja doseženega dobrega stanja

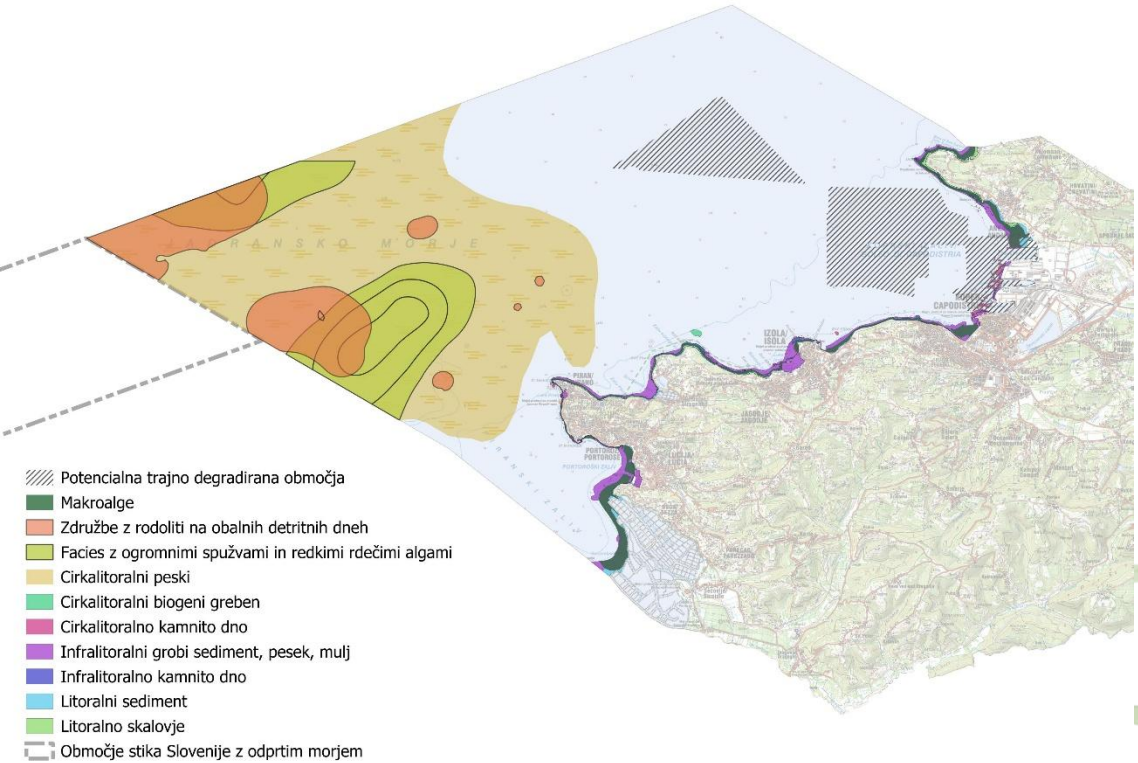
Uredba dodaja dodatnih 200 habitatnih tipov, in dodaja vrste, ki niso Natura vrste

Osnutek NNON:

- Zapolnitev vrzeli v znanju: analiza stanja bolj podrobnih HT – projekt Obzorje Evropa (2027-2031)
- Prenos ukrepov PUN, NUMO, PPP, NUR
- 7 novih ukrepi (raziskave, aktivna obnova)

- Ribolovni rezervati
- Območja z obstoječimi in predvidenimi varstvenimi statusi
- Makroalge
- MC3521
- MC151G
- Cirkalitoralni peski
- Cirkalitoralni biogeni greben
- Cirkalitoralno kamnito dno
- Infralitoralni grobi sediment, pesek, mulj
- Infralitoralno kamnito dno
- Litoralni sediment
- Litoralno skalovje
- Območje stika Slovenije z odprtim morjem

Potencialna trajno degradirana območja
Makroalge
Združbe z rodoliti na obalnih detritnih dneh
Facies z ogromnimi spužvami in redkimi rdečimi algami
Cirkalitoralni peski
Cirkalitoralni biogeni greben
Cirkalitoralno kamnito dno
Infralitoralni grobi sediment, pesek, mulj
Infralitoralno kamnito dno
Litoralni sediment
Litoralno skalovje
Območje stika Slovenije z odprtim morjem

Do 2030:

BREZ NETO IZGUB ZELENE POVRŠINE/POKROVA KROŠENJ

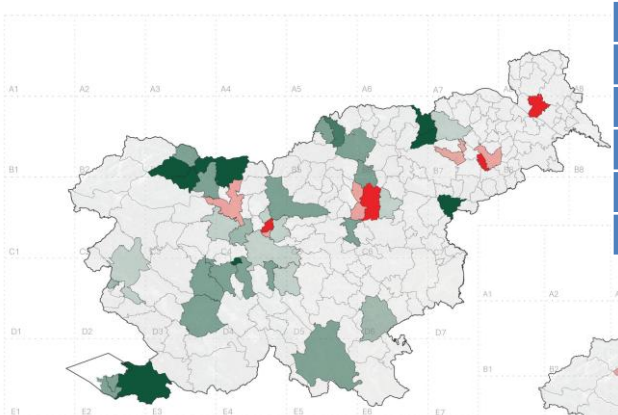
Po 2030: POVEČANJE SKUPNE NACIONALNE POVRŠINE/OBMOČJA ZELENE POVRŠINE/POKROVA KROŠENJ

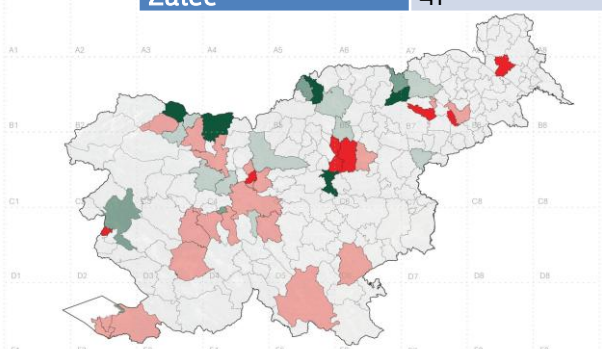
Osnutek NNON:

- Priprava kart (območja urbanih ekosistemov) in identifikacija virov podatkov, strokovni posveti
- Določitev območij urbanih ekosistemov in možnih okvirov ukrepanja

Delež območij zelenih površin in pokritosti s krošnjami na območjih urbanih ekosistemov

Območje urbanega ekosistema	Delež zelenih urbanih površin (%)	Delež urbanega pokrova drevesnih krošenj (%)
Mengeš	34	6
Murska Sobota	27	7
Hajdina	36	6
Polzela	46	2
Prebold	49	9
Šempeter - Vrtojba	63	5
Žalec	41	6

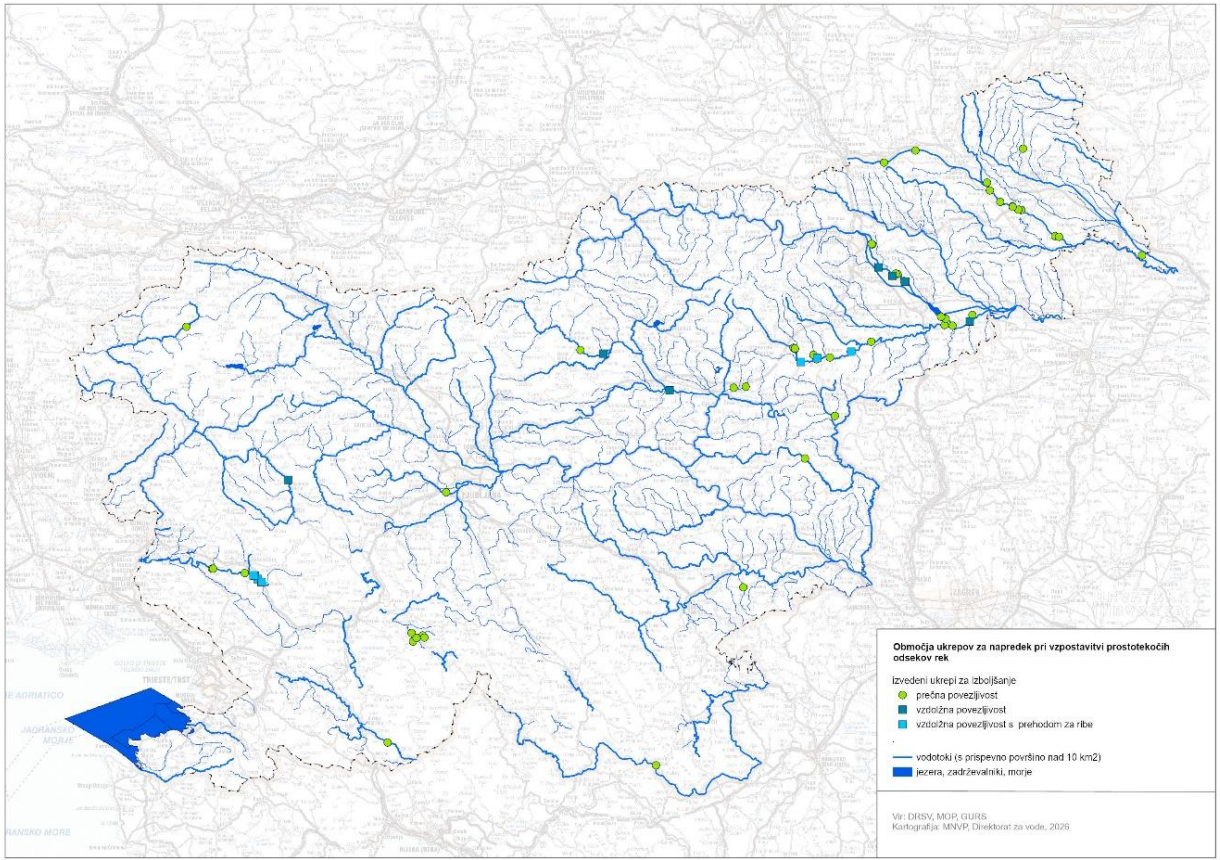

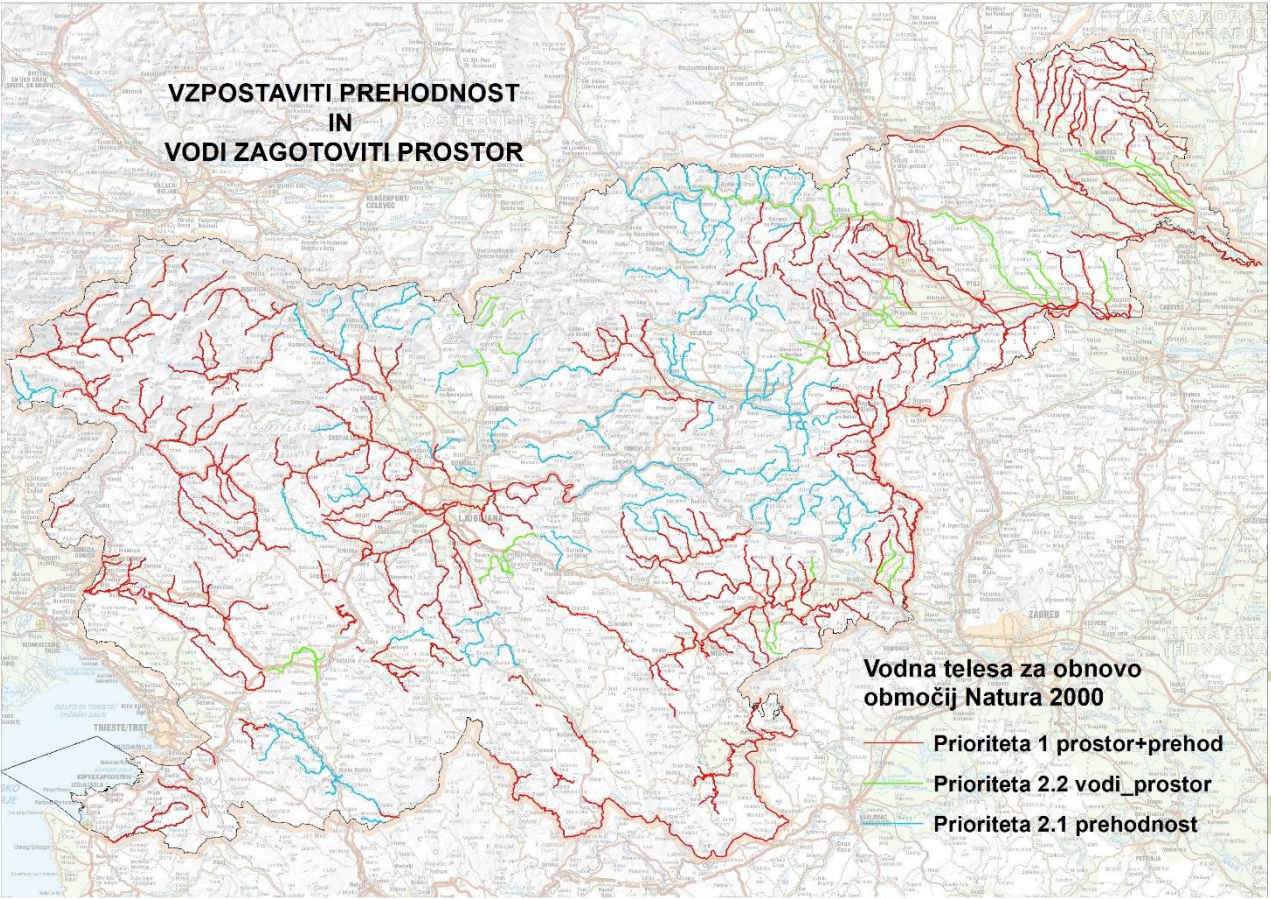

- Naravna rečna povezljivost (do 2032/po 2032)
- Izboljšanje naravnih funkcij povezanih poplavnih območij(do 2032/po 2032)

Osnutek NNON:

- Pregled že izvedenih obnovitvenih ukrepov od leta 2020
- Metodologija za prostotekoče reke in nacionalni pristop

Območja ukrepov za napredek pri vzpostavitvi prostotekočih odsekov rek
Izvedeni ukrepi za izboljšanje
prečna povezljivost
vzdolžna povezljivost
vzdolžna povezljivost s prehodom za ribe
vodotoki (s prispevno površino nad 10 km2)
jezera, zadrževalniki, morje
Vir: DRSV, MOP, GURS
Kartografija: MNVP, Direktorat za vode, 2026

VZPOSTAVITI PREHODNOST
IN
VODI ZAGOTOVITI PROSTOR
Vodna telesa za obnovo
območij Natura 2000
Prioriteta 1 prostor+prehod
Prioriteta 2.2 vodi_prostor
Prioriteta 2.1 prehodnost

Uvedba metodologije

Ukrepi za izboljšanje raznolikosti in > populacij

> populacije opraševalcev dokler ne bodo dosežene zadovoljive ravni

Osnutek NNON:

- Metodologija EK decembra 2025
- Protokola spremljanja (vrste, območja in obdobja)
- Vzpostavitev monitoringa do decembra 2026
- Ukrepi zaenkrat predvsem obstoječi PUN in kmetijski ukrepi - 30

Povečanje biotske raznovrstnosti kmetijskih ekosistemov

Izven območij Natura 2000

> trend 2 od 3 kazalnikov

Indeks travniških metuljev

Zaloga organskega ogljika v mineralnih tleh obdelovalnih površin

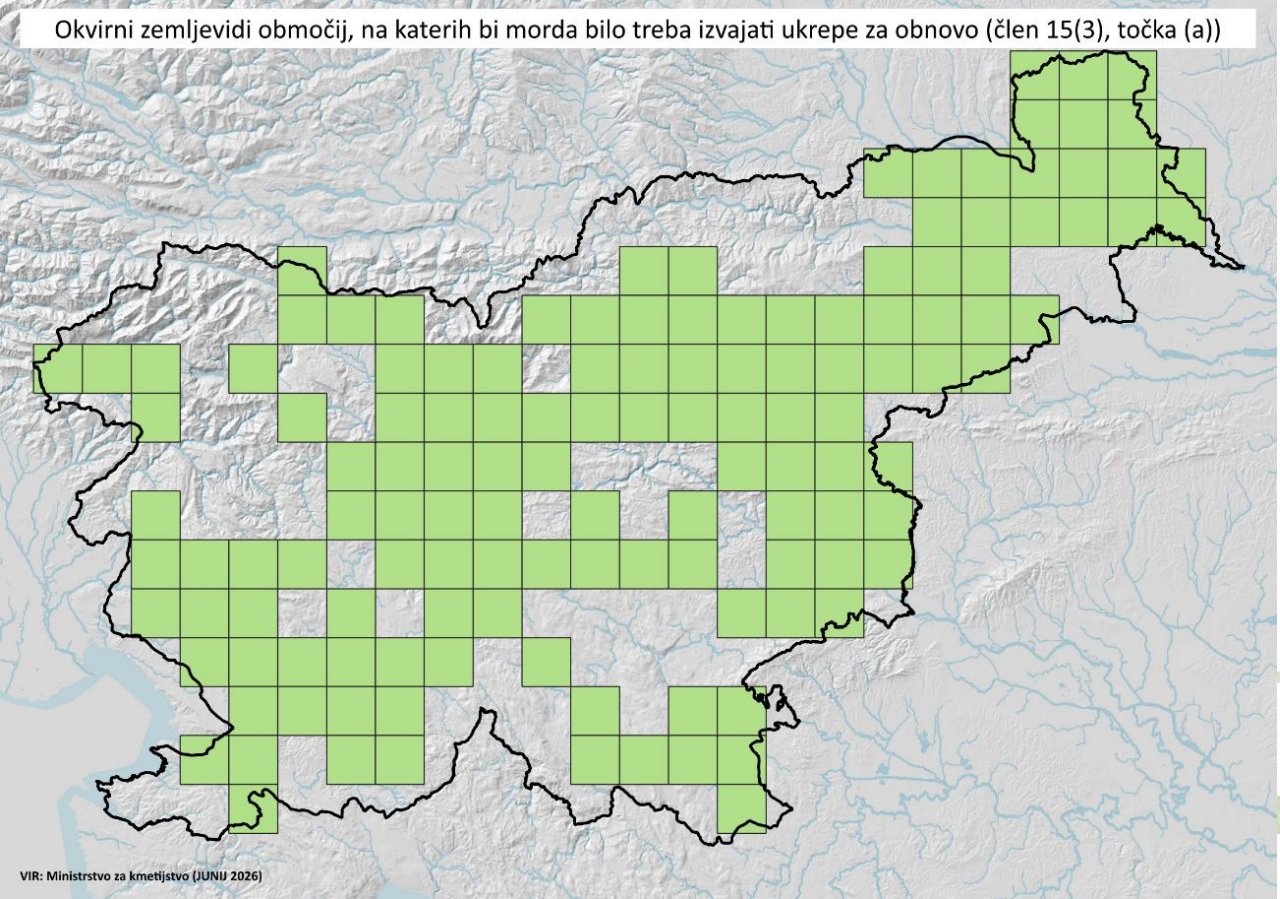
Delež kmetijskih zemljišč z značilnostmi visoke raznovrstnosti krajine

> indeksa pogostih kmetijskih ptic

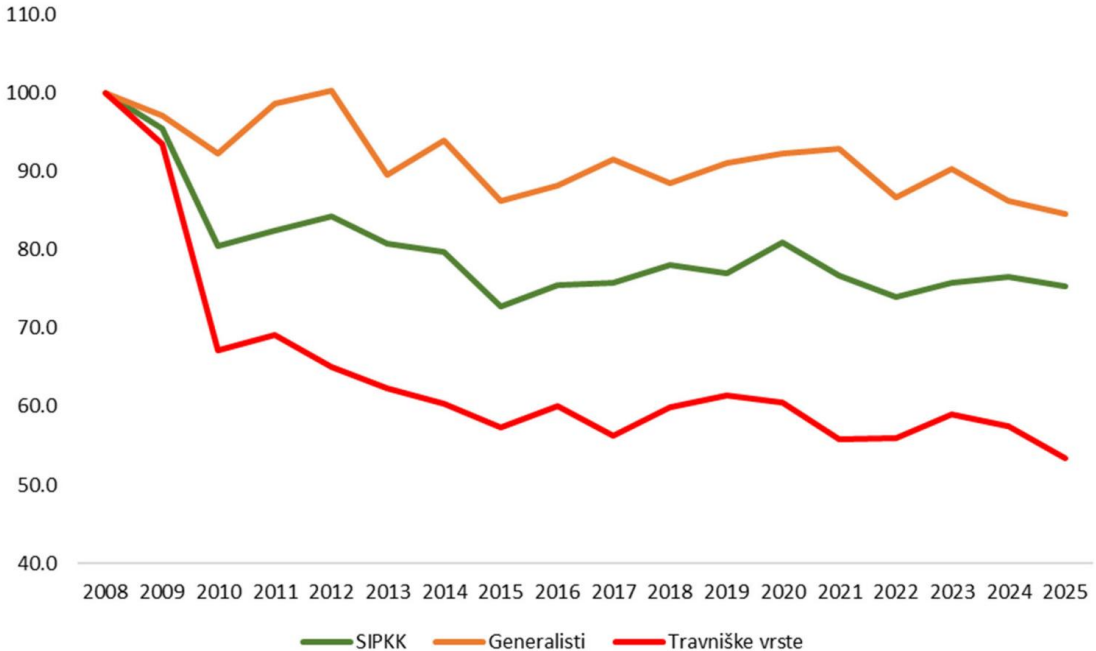
Stanje priprave NNON:

- Strokovni posvet
- Gradimo na obstoječih ukrepih (PUN, SKP) - 24
- Delavnice, javna razprava, novi ukrepi (6) (usklajevanje z SN SKP)
  - Cvetoč travnik (rezultatski)
  - Prenove HAB, MET, SUHI_KTP, VTR

Okvirni zemljevidi območij, na katerih bi morda bilo treba izvajati ukrepe za obnovo (člen 15(3), točka (a))

VIR: Ministrstvo za kmetijstvo (JUNIJ 2026)

110.0
100.0
90.0
80.0
70.0
60.0
50.0
40.0
2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025
SIPKK
Generalisti
Travniške vrste

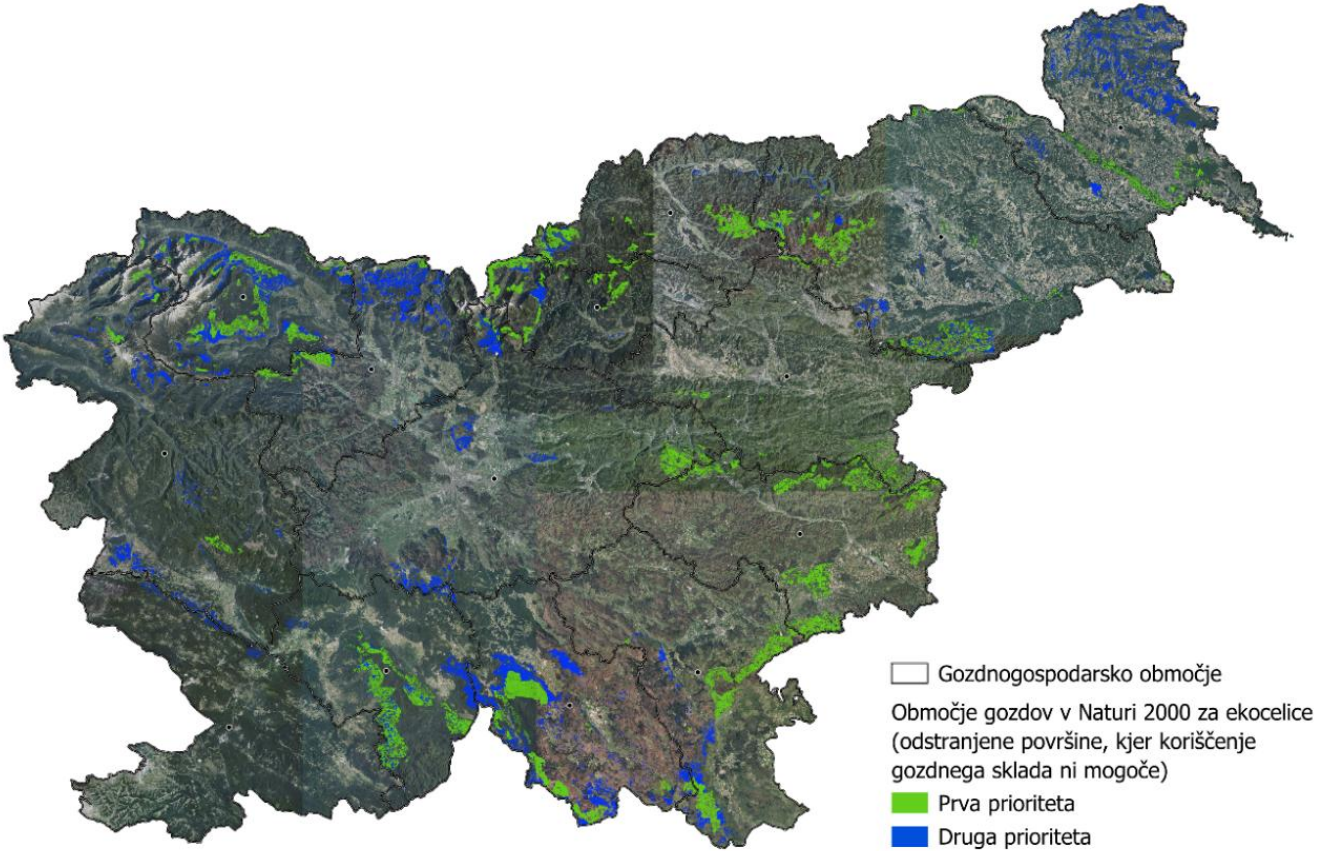

Zasaditev 3 milijard dreves v celotni EU

- Izbor kazalnikov izmed 7 + ptice gozdne krajine
- Izhodiščna in zadovoljiva vrednost (po 2032)
- > kazalnikov do 2030/2040/2050

Stanje priprave NNON:

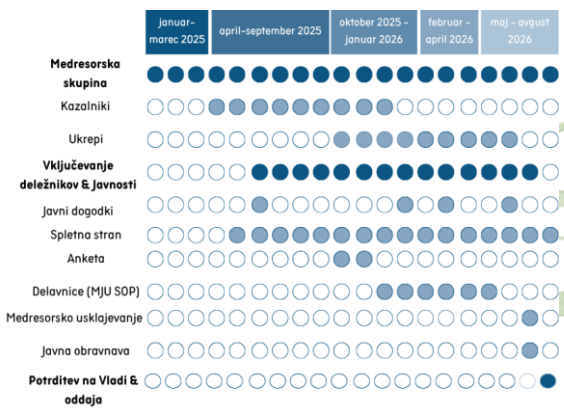
- Monitoring gozdnih ptic
- Gradimo na obstoječih ukrepih (PUN, GGN) – 23
- 6 novih ukrepov
  - Usmerjanje sredstev Gozdnega sklada

Gozdnogospodarsko območje
Območje gozdov v Naturi 2000 za ekocelice (odstranjene površine, kjer koriščenje gozdnega sklada ni mogoče)
Prva prioriteta
Druga prioriteta

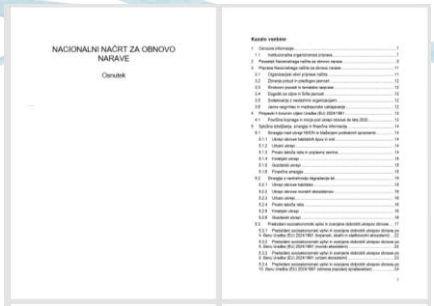
Vključevanje javnosti in deležnikov

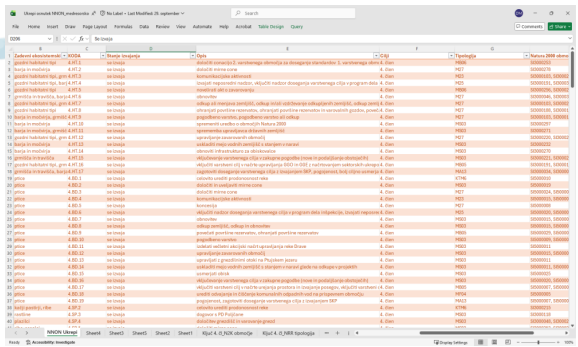
- medresorska delovna skupina,
- 6 strokovnih podskupin,
- 418 odgovorov v anketah,
- 97 predlogov javnosti,
- javni dogodki,
- več strokovnih posvetov,
- več kot 480 pripomb v javni razgrnitvi

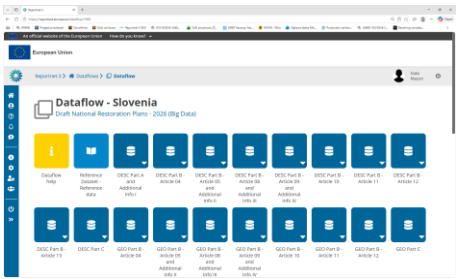
Deležniki medresorske skupine:
- Sektor za upravljanje voda (Direktorat za vode, MOP);
- Sektor za strateški prostorski razvoj (Direktorat za prostor in graditev, MOP);
- Sektor za trajnostno kmetijstvo (Direktorat za kmetijstvo, MKM);
- Sektor za ribištvo (Direktorat za hrano in ribištvo, MKM);
- Sektor za gozdarstvo (Direktorat za gozdarstvo in lovstvo, MKM);
- Sektor za podnebne politike (Direktorat za okolje, naravo in podnebje, MOP);
- Direktorat za energijo, MZIE;
- strokovna podpora pri izvajanju posameznih členov Uredbe:
  - Zavod Republike Slovenije za varstvo narave;
  - Zavod za gozdove Slovenije;
  - Direkcija Republike Slovenije za vode;
  - Zavod za ribištvo Slovenije (ZZRS);
  - Morska biološka postaja – Nacionalni inštitut za biologijo;
  - Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije.

Kaj obsega NNON?

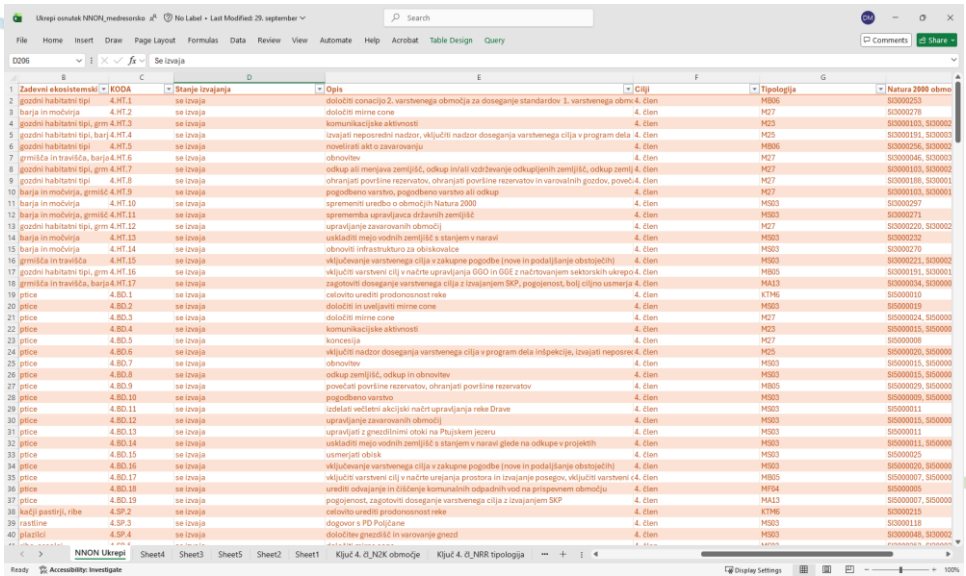

Strokovne podlage in ostali podporni dokumenti, dostopni na:
[Priprava Nacionalnega načrta za obnovo narave | GOV.SI]

Ukrepi NNON, ki ne izhajajo iz PUN

Ukrepi osnutek NNON_medresorsko · No Label · Last Modified: 29. september

File Home Insert Draw Page Layout Formulas Data Review View Automate Help Acrobat Table Design Query

D206 | Se izvaja

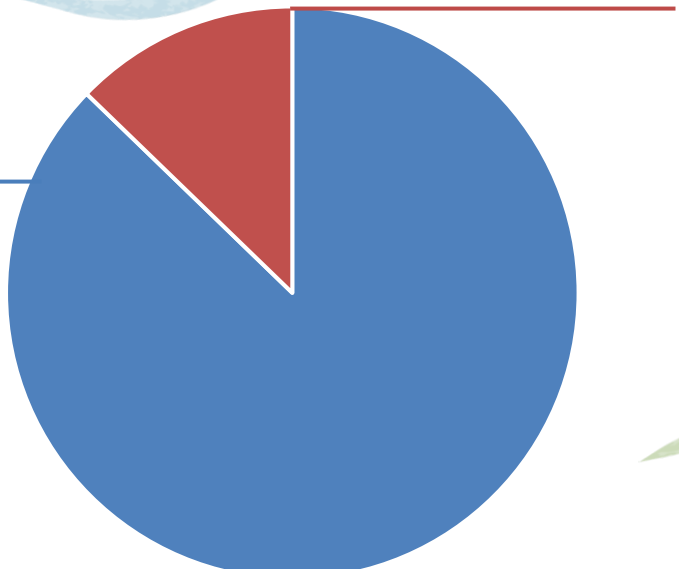
	Zadevni ekosistemski	KODA	Stanje izvajanja	Opis	Cilji	Tipologija	Natura 2000 območ
2	gozdni habitatni tipi	4.HT.1	se izvaja	določiti conacijo 2. varstvenega območja za doseganje standardov 1. varstvenega obm	4. člen	M806	SI3000253
3	barja in močvirja	4.HT.2	se izvaja	določiti mirne cone	4. člen	M27	SI3000278
4	gozdni habitatni tipi, grm	4.HT.3	se izvaja	komunikacijske aktivnosti	4. člen	M23	SI3000103, SI30002
5	gozdni habitatni tipi, bar	4.HT.4	se izvaja	izvajati neposredni nadzor, vključiti nadzor doseganja varstvenega cilja v program dela	4. člen	M25	SI3000191, SI30003
6	gozdni habitatni tipi	4.HT.5	se izvaja	novelirati akt o zavarovanju	4. člen	M806	SI3000256, SI30002
7	grmišča in travišča, barja	4.HT.6	se izvaja	obnovitev	4. člen	M27	SI3000046, SI30003
8	gozdni habitatni tipi, grm	4.HT.7	se izvaja	odkup ali menjava zemljišč, odkup in/ali vzdrževanje odkupljenih zemljišč, odkup zeml	4. člen	M27	SI3000103, SI30002
9	gozdni habitatni tipi	4.HT.8	se izvaja	ohranjati površine rezervatov, ohranjati površine rezervatov in varovalnih gozdov, poveč	4. člen	M27	SI3000188, SI30001
10	barja in močvirja, grmišč	4.HT.9	se izvaja	pogodbeno varstvo, pogodbeno varstvo ali odkup	4. člen	M27	SI3000103, SI30001
11	barja in močvirja	4.HT.10	se izvaja	spremeniti uredbo o območjih Natura 2000	4. člen	M503	SI3000297
12	barja in močvirja, grmišč	4.HT.11	se izvaja	sprememba upravljavca državnih zemljišč	4. člen	M503	SI3000271
13	gozdni habitatni tipi, grm	4.HT.12	se izvaja	upravljanje zavarovanih območij	4. člen	M27	SI3000220, SI30002
14	barja in močvirja	4.HT.13	se izvaja	uskladiti mejo vodnih zemljišč s stanjem v naravi	4. člen	M503	SI3000232
15	barja in močvirja	4.HT.14	se izvaja	obnoviti infrastrukturo za obiskovalce	4. člen	M503	SI3000270
16	grmišča in travišča	4.HT.15	se izvaja	vključevanje varstvenega cilja v zakupne pogodbe (nove in podaljšanje obstoječih)	4. člen	M503	SI3000221, SI30002
17	gozdni habitatni tipi, grm	4.HT.16	se izvaja	vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja GGO in GGE z načrtovanjem sektorskih ukrepo	4. člen	M805	SI3000191, SI30001
18	grmišča in travišča, barja	4.HT.17	se izvaja	zagotoviti doseganje varstvenega cilja z izvajanjem SKP, pogojenost, bolj ciljno usmerja	4. člen	MA13	SI3000034, SI30000
19	ptice	4.BD.1	se izvaja	celovito urediti prodonosnost reke	4. člen	KTM6	SI5000010
20	ptice	4.BD.2	se izvaja	določiti in uveljaviti mirne cone	4. člen	M503	SI5000019
21	ptice	4.BD.3	se izvaja	določiti mirne cone	4. člen	M27	SI5000024, SI50000
22	ptice	4.BD.4	se izvaja	komunikacijske aktivnosti	4. člen	M23	SI5000015, SI50000
23	ptice	4.BD.5	se izvaja	koncesija	4. člen	M27	SI5000008
24	ptice	4.BD.6	se izvaja	vključiti nadzor doseganja varstvenega cilja v program dela inšpekcije, izvajati neposre	4. člen	M25	SI5000020, SI50000
25	ptice	4.BD.7	se izvaja	obnovitev	4. člen	M503	SI5000015, SI50000
26	ptice	4.BD.8	se izvaja	odkup zemljišč, odkup in obnovitev	4. člen	M503	SI5000015, SI50000
27	ptice	4.BD.9	se izvaja	povečati površine rezervatov, ohranjati površine rezervatov	4. člen	M805	SI5000029, SI50000
28	ptice	4.BD.10	se izvaja	pogodbeno varstvo	4. člen	M503	SI5000009, SI50000
29	ptice	4.BD.11	se izvaja	izdelati večletni akcijski načrt upravljanja reke Drave	4. člen	M503	SI5000011
30	ptice	4.BD.12	se izvaja	upravljanje zavarovanih območij	4. člen	M503	SI5000015, SI50000
31	ptice	4.BD.13	se izvaja	upravljati z gnezdilnimi otoki na Ptujskem jezeru	4. člen	M503	SI5000011
32	ptice	4.BD.14	se izvaja	uskladiti mejo vodnih zemljišč s stanjem v naravi glede na odkupe v projektih	4. člen	M503	SI5000011, SI50000
33	ptice	4.BD.15	se izvaja	usmerjati obisk	4. člen	M503	SI5000025
34	ptice	4.BD.16	se izvaja	vključevanje varstvenega cilja v zakupne pogodbe (nove in podaljšanje obstoječih)	4. člen	M503	SI5000020, SI50000
35	ptice	4.BD.17	se izvaja	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, vključiti varstveni	4. člen	M805	SI5000007, SI50000
36	ptice	4.BD.18	se izvaja	urediti odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih vod na prispevnem območju	4. člen	MF04	SI5000005
37	ptice	4.BD.19	se izvaja	pogojenost, zagotoviti doseganje varstvenega cilja z izvajanjem SKP	4. člen	MA13	SI5000007, SI50000
38	kačji pastirji, ribe	4.SP.2	se izvaja	celovito urediti prodonosnost reke	4. člen	KTM6	SI3000215
39	rastline	4.SP.3	se izvaja	dogovor s PD Poljčane	4. člen	M503	SI3000118
40	plazilci	4.SP.4	se izvaja	določitev gnezdišč in varovanje gnezd	4. člen	M503	SI3000048, SI30002

NNON Ukrepi | Sheet4 | Sheet3 | Sheet5 | Sheet2 | Sheet1 | Ključ 4. č_NZK območje | Ključ 4. č_NRR tipologija

Ready | Accessibility: Investigate | Display Settings | 100%

NNON ukrepi: Povzeti po obstoječih sektorskih dokumentih in novi

PUN, SN SKP, NUMO, Načrt upravljanja z morskim gospodarskim ribištvom, NEPN in gozdnogospodarski načrti.

- Priprave strokovnih podlag in raziskav, da se strokovno razjasnijo potrebe in pričakovani učinki,
- Preučitve možnih sprememb in izboljšav okvirov (vključno z morebitnimi zakonodajnimi spremembami),
- Izboljšanje spremljanja,
- Medresorsko usklajevanje in vključevanje deležnikov,
- Krepitev podpornih (strokovnih in svetovalnih) služb.

Komentarji iz javne razprave in izboljšave NNON

37 prispevkov z več kot 480 konkretnimi pripombami

Najpogostejše pripombe:

- finančne posledice in viri financiranja,
- kakovost in dostopnost strokovnih podlag,
- vključenost javnosti in deležnikov,
- razmerje med obstoječimi in novimi ukrepi,
- ambicioznost načrta,
- povezava z drugimi sektorskimi politikami
- vpliv na lastninsko pravico in gospodarjenje z zemljišči

Izboljšave:

✅ izboljšani kartografski prikazi in legende
✅ dodatna pojasnila glede ukrepov in njihovega izvora
✅ pojasnila glede razmerja med NNON in obstoječimi sektorskimi dokumenti
✅ priprava in objava strokovnih podlag
✅ okrepljena obravnava vplivov podnebnih sprememb
✅ pojasnila glede vplivov na lastninsko pravico

Zapolnitev vrzeli in nadgradnja ukrepov do in po 2027

- Vrzeli v NNON: Podatki o stanju: sladkovodni habitatni tipi, površine nekaterih drugih HT, kartiranje morskih habitatov, metodologija za rečno povezljivost, spremljanje opraševalcev

- Izvajanje in nadgradnja v sozvočju s sektorskimi strateškimi dokumenti (SN SKP – 2028, NUMO – 2028, PUN, Operativni program izvajanja Nacionalnega gozdnega programa, gozdnogospodarski načrti gozdnogospodarskih območnih enot 2031–2040)

- Spremljanje stanja in učinkovitosti ukrepov je že vzpostavljeno v različnih sektorskih politikah (PUN, SKP, gozdnogospodarski načrti, NUV). Z NNON se nadgrajujejo programi spremljanja stanja narave preko Horizon Europe in projekti LIFE ter nacionalni raziskovalni projekti, ki bodo temelj posodobitev NNON

- Nadaljnje poglabljanje sodelovanja z resorji in deležniki znotraj procesa NNON za večjo trajnost in družbeno sprejemljivost sprejetih ukrepov in obnove

Koristi in stroški NNON

ODPORNOST
VODA
TLA
BIODIVERZITETA
KAKOVOST ŽIVLJENJA

STROŠKI PRILAGODITEV
USKLAJEVANJE
SPREMEMBA RABE

Kaj izboljšati do prvega končnega NNON 2027?

1. Izboljšati analizo PUN ukrepov ter natančneje opredeliti financiranje posameznih aktivnosti
2. Nadgrajevati že obstoječe podatke in monitoringe
3. Nadaljevati konstruktiven medresorski dialog in v proces nadalje vključevati deležnike in širšo javnost
4. Bolje opredeliti sinergije obnove narave in podnebne odpornosti
5. Upoštevati priporočila Evropske Komisije

Hvala za pozornost!